

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

Kuharske Bukve

Dober tek!

DNEVI EVROPSKE
KULTURNE DEDIŠČINE
IN TEDEN KULTURNE
DEDIŠČINE
25. 9.–9. 10. 2021

Nataša Gorenc
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

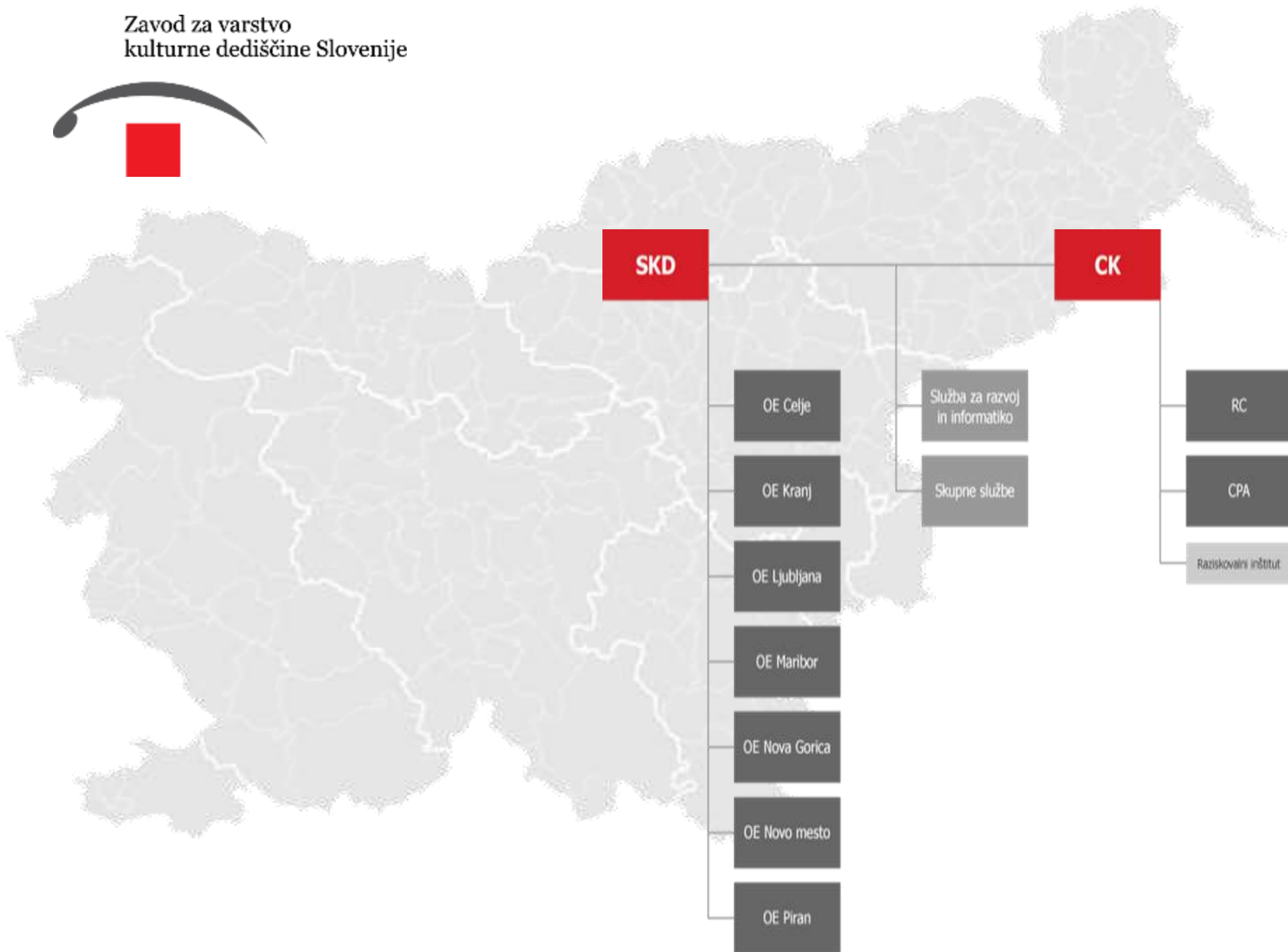

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESKO

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Doslednost in prilagodljivost upoštevanja skupnih načel sta skupni projekt Sveta Evrope in Evropske unije privedli v četrto desetletje neprekinjene aktivnosti. Petdeset sodelujočih držav, podpisnic Evropske kulturne konvencije, pri organizaciji *Dnevov* deluje po sprejetih smernicah:

- DEKD se prirejajo vsako leto jeseni (25. 9.-10. 10. 2021);
- odpirajo se vrata spomenikov, ki so sicer zaprta za širšo javnost;
- DEKD vključujejo obiske spomenikov, ki so sicer odprti za javnost pod pogojem, da gre za **dodatne dejavnosti**, kot so posebna vodstva, delavnice, koncerti, predstave, okrogle mize, simpoziji;
- vstop na dogodke je brezplačen ali je vstopnina znatno znižana;
- dogodki so usmerjeni k družinam in spodbujajo udeležbo otrok in mladih;
- vse države in lokalni organizatorji uporabljajo poimenovanje DEKD, logo DEKD in označijo prireditvena mesta z zastavo DEKD.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Cilji, ki jih poleg skupnih evropskih uresničujemo v naši praksi:

- spodbujamo sodelovanje laične in strokovne javnosti pri prepoznavanju, promociji in izjemoma tudi pri obnovah kulturne dediščine;
- uporabljamo celovit pristop tako z vidika dediščine kot nedeljivega pojma kot tudi iz vidika delovanja človeka, ki za obravnavo dediščine razvija svojo ustvarjalnost na več področjih;
- težimo k povezovanju slovenskega kulturnega prostora onkraj meja Slovenije;
- vključujemo etnične skupnosti, ki živijo na območju Slovenije;
- z medinstitucionalnim in medresorskim povezovanjem skušamo zapolnjevati vrzeli, ki jih med nas postavljajo okvirji institucionalnega delovanja.

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE

2012=15   2018=170

Nagovarjamo vzgojitelje in učitelje, naj kulturno in naravno dediščino poglobljeno **obravnavajo** v učnem procesu. Pri tem naj bodo **ustvarjalni**, naj popeljejo otroke **izven učilnic** in naj se povezujejo z dediščinsko stroko pri skupnih projektih.

Drugo področje naših aktivnosti pa je **spodbujanje** muzejev, galerij, arhivov, knjižnic in tudi društev, da pripravijo **posebne programe** za te ciljne skupine.

NAČELA

Vključevanje namesto izključevanja.

Iskanje sinergij namesto tekmovanja.

Vzpostavljanje dobrega odnosa.

Pravočasne priprave.

Ne obupamo zlahka!

30 LET = 30 TEM = 30 ZGODB

- 1991 Dnevi odprtih vrat gradu Brdo pri Kranju
- 1992 Po poteh baročnih spomenikov v Sloveniji
- 1993 Po poteh rimskih vojakov v Sloveniji
- 1994 Po poteh ljudskega stavbarstva
- 1995 Zgodovinski parki in vrtovi
- 1996 Kulturna dediščina meniških redov
- 1997 Secesijska arhitektura v Sloveniji
- 1998 Srednjeveška mesta
- 1999 Kulturne poti
- 2000 Kulturne poti
- 2001 Arhitektura 20. stoletja
- 2002 Industrijska dediščina
- 2003 Arheologija
- 2004 Restavratorstvo in druga znanja ter mojstrstva povezana z njim
- 2005 Nesnovna kulturna dediščina

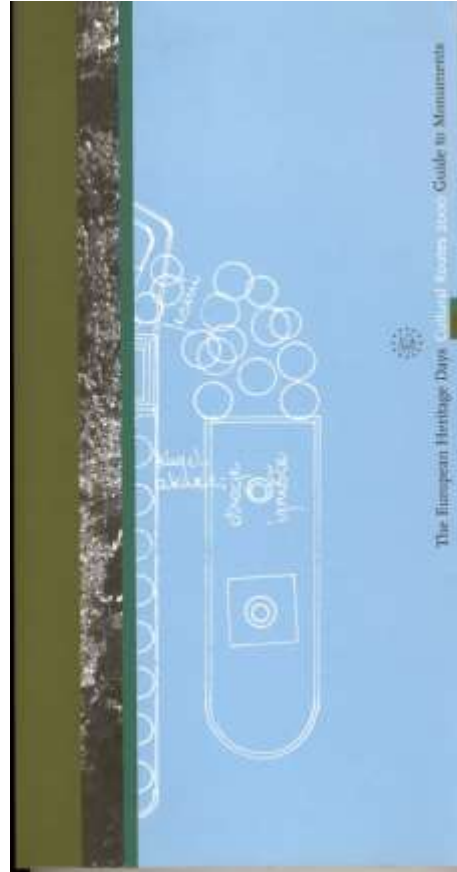
30 LET = 30 TEM = 30 ZGODB

- 2006 Gradovi, utrdbe in mestna obzidja
- 2007 Arhitekt Jože Plečnik
- 2008 Primož Trubar in njegov čas
- 2009 Dediščina, inovativnost in ustvarjalnost
- 2010 Kulturna dediščina in pomanjkanje
- 2011 Dediščinske skupnosti in prostovoljstvo
- 2012 Izkušnja dediščine
- 2013 Sto let v dobro dediščine
- 2014 Dediščina gre v šole
- 2015 Praznovanja
- 2016 Dediščina okoli nas
- 2017 Voda - od mita do arhitekture
- 2018 Naša dediščina: Kjer preteklost sreča prihodnost
- 2019 Dediščina#Umetnost#Razvedrilo
- 2020 Spoznaj? Varuj! Ohrani.

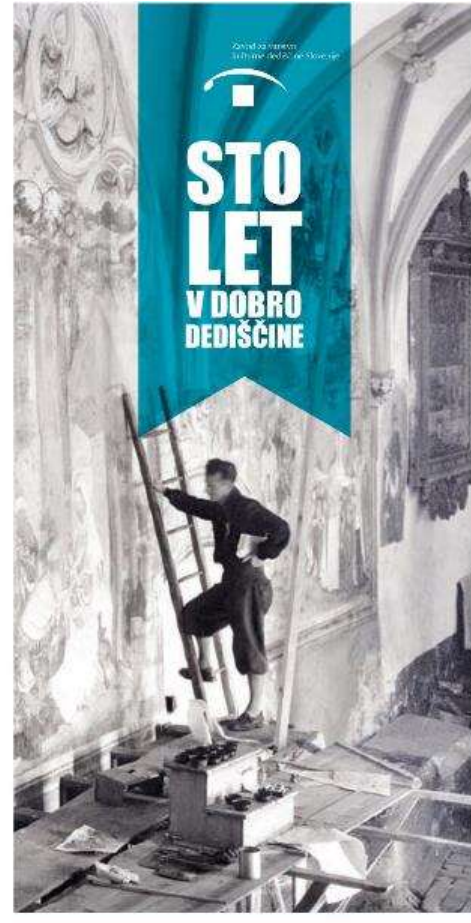
The European Heritage Days Cultural Routes 1999: Guide to Monuments

The European Heritage Days Cultural Routes 2000: Guide to Monuments

20th Century Architecture: From Modernist to Contemporary Guide to Architecture

Zbirka književnosti
kulturne dediščine Slovenije

STO LET V DOBRO DEDIŠČINE

Naslovnica zadnje knjige iz zbirke Dnevi evropske kulturne dediščine.

V petindvajsetih letih je izšlo že osemnajst knjig, ki predstavljajo izbrane teme Dnevov evropske kulturne dediščine.

Institute for the Protection of
Cultural Heritage of Slovenia

Program dela:

1. oktober-december: izbor teme, oblikovanje koncepta, oblikovanje celostne podobe, okrožnica šolam in vrtcem,

2. januar-marec: regionalna srečanja,

3. april-avgust: spletni program, materiali: brošure, plakati, zloženke, vabila,

4. september: otvoritveni dan,

5. november: vrednotenje, zaključno srečanje, razglasitev teme.

Zaključno srečanje v Narodni galeriji

DEKD in TKD 2020 zaznamuje:

- večina dogodkov je bila izpeljana,
- aktivnosti z medsektorskim povezovanjem,
- vključevanje vrtcev in šol, kvalitetnih primerov medpredmetnega vpletanja vsebin, odprtega učnega okolja,
- vključevanje Slovencev v Italiji in Italijanske skupnosti v Sloveniji,
- pridružila se nam je skupnost Slovencev v Porabju na Madžarskem,
- uspešno sodelovanje s partnerji Tedna kulturne dediščine.

DEKD in TKD 2020 V ŠTEVILKAH

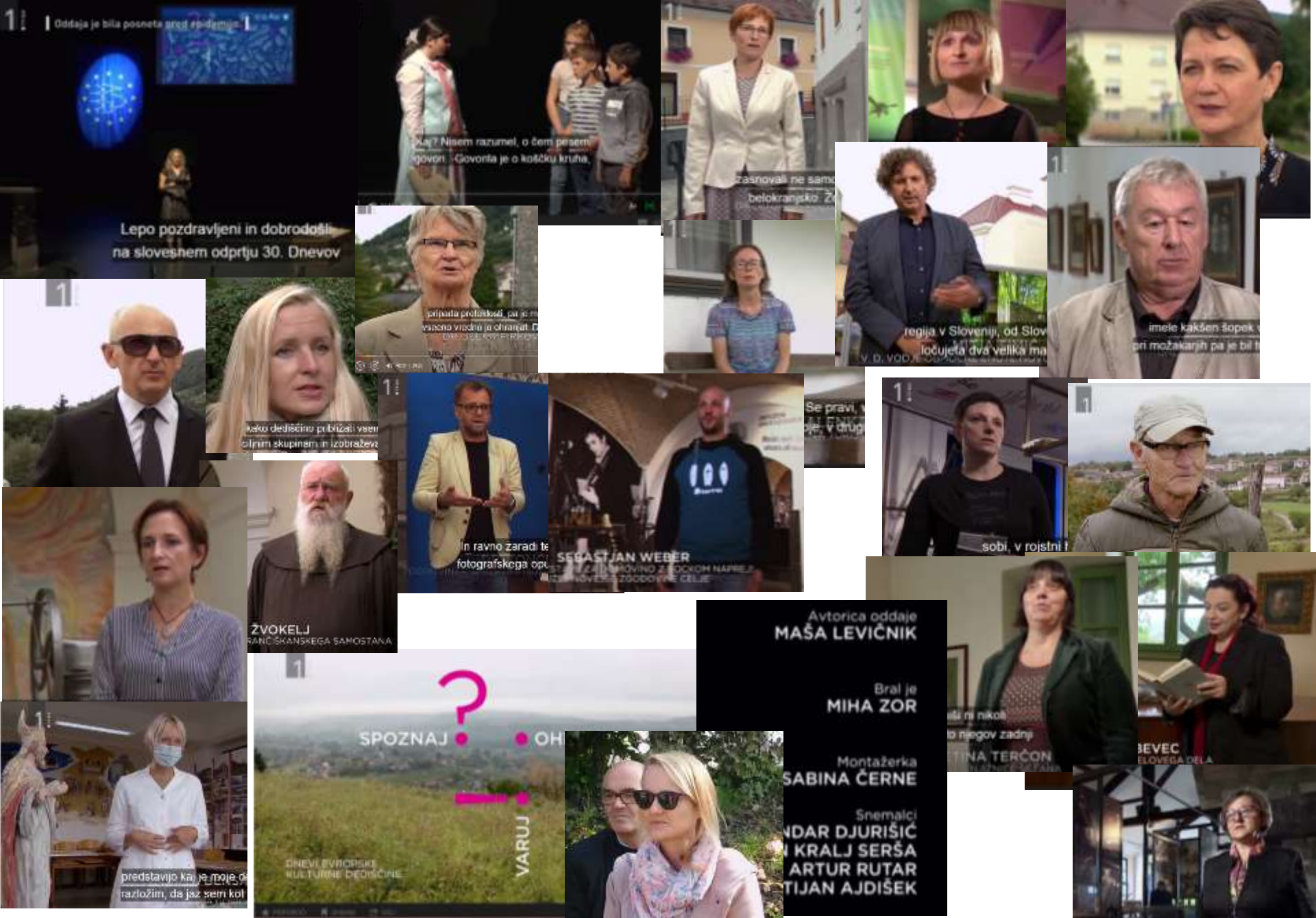
400 dogodkov v 150 krajih

45% poročil

**500 sodelujočih
organizacij**

**13.000 otrok in mladih
1.200 mentorjev
10.000 obiskovalcev**

1 | Oddaja je bila posneta pred epidemijo

Lepo pozdravljeni in dobrodošli na slovesnem odprtju 30. Dnevo

Kaj? Nisem razumel, o čem pravi govori. Govorja je o koščku kruha,

zasnovali ne samo belokransko. Z

prijeda profekost, pa je vsačna viedna je ohraniti. D

regija v Sloveniji, od Slov ločujeta dva velika ma V. D. VOD

imele kakšen šopek pri možakarjih pa je bil t

kako dediščino približati vsim ciljnim skupinam in izobražev

in ravno zaradi te fotografskega opu

SEBASTJAN WEBER
ZAVOD ZA PROMOVINO ZAVODOM NAPREJ
IZ OBLASTI ZGODOVINE CELJE

Se pravi, v...
je, v drug

sobi, v rojstni l

ZVOKELJ
RANČ SKANSKEGA SAMOSTANA

Avtorica oddaje
MAŠA LEVIČNIK

Bral je
MIHA ZOR

Montažerka
SABINA ČERNE

Snemalci
ANDAR DJURIŠIČ
KRALJ SERŠA
ARTUR RUTAR
TIJAN AJDIŠEK

1
SPOZNAJ ? OH

VARUJ

DNEVE EVROPSKE
KULTURNE DELOŠČINE

predstavijo kaj je moje o razložim, da jaz sem kol

DR. KARLA ODER

Dnevi evropske kulturne dediščine 2021

Novice iz Evrope

DEKD in TKD 2021

Dediščina za vse/Heritage for Everyone

nepremična
dediščina

premična dediščina

nesnovna dediščina

Nepremična kulturna dediščina:

- *obrati za predelavo hrane, trgovine, tržnice, kmetije, mlini, kašče, sušilnice, čebelnjaki, črne kuhinje, kuhinje, jedilnice in dvorane, gostilne, ...;*
- zelenjavni in zeliščni vrtovi;
- kulturna krajina: vinogradi, njive, sadovnjaki, gorski pašniki, terasaste krajine, soline, ...;

Premična kulturna dediščina:

- predmeti za pripravo, skladiščenje in uživanje hrane (jedilni pribor, prti, steklovina, dodatki za dom;
- umetniški predmeti, povezani z gastronomijo (tihožitja, okrasni predmeti, pohištvo...);
- pisna dediščina (kuharske knjige, meniji, članki...); *prvi slovenski pesnik je napisal prvo kuharsko knjigo v slovenskem jeziku, Ivan Cankar je pisal o kavi in o slamnati košari s suhimi hruškami, France Prešeren je pesem in današnjo himno, posvetil vinu.*

Nesnovna kulturna dediščina

- znanja in spretnosti, povezana s kmetijstvom (živinoreja, poljedelstvo, vinogradništvo, čebelarstvo) in predelavo hrane, nakupom in prodajo, pripravo in uživanjem vsakodnevnih, prazničnih in delovnih jedi;
- šege in navade, povezane s hrano;
- več kot 20 od 86 enot nesnovne kulturne dediščine v registru je povezanih s hrano.

ČASOVNICA	DEJAVNOST
Januar, februar, marec	Regionalna srečanja DEKD in TKD, udeležba Kulturni bazar (navadno marca, letos 29. junija) Spoznavanje teme iz več zornih kotov Izmenjava primerov dobrih praks Razmišljanje-Povezovanje-Akcija
januar–april	Predstavitve projekta učiteljskemu zboru in učencem na razredni uri ter poziv učencem/učiteljem k sodelovanju Sestava tima za izvedbo izbranega cilja Razdelitev nalog Oblikovanje grobega orisa dejavnosti in zaključne prireditve
20. april	e-prijava dogodka
maj	Načrtovanje prireditve
junij	Načrtovanje dejavnosti v LDN (kulturni dan/ tehniški dan/dan-teden dejavnosti) po VIO in po lokacijah
september	Priprava in pošiljanje vabila sponzorjem šole, lokalni skupnosti, staršem, zainteresirani publiki in medijem
25. september – 9. oktober	Priprava dogodka (zbiranje predmetov, priprava razstava, dramatizacija,..) Osrednja prireditev (prvi roditeljski sestanek ali govorilne ure za starše)
oktober november	Vrednotenje – izpolnjevanje e-vprašalnika Zaključna prireditev DEKD in TKD - skupno vrednotenje

REGISTRACIJA

Rok za oddajo prijav je **7. maj 2021**

Prijava naj bo čim bolj popolna.

The screenshot shows a web browser window with the URL www.zvkds.si/sj/delod/prijava-prireditve. The page title is "Prijava prireditve | Zavod za varstvo". The browser's address bar shows the URL and a search bar with the text "110%". The page content includes a navigation menu with links: Pregled prijav dogodka, Vsebine, Pregled prijav uporabnika, Struktura, ELKD uvodna stran, Pomoč. The main content area has a heading "Prijava dogodka, prireditve, dejavnosti ali projekta" and a sub-heading "Dogodek v sklopu". There are two checkboxes for the event scope: "Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden evropske kulturne dediščine: 22. september - 6. oktober 2018" and "Evropsko leto kulturne dediščine: december 2017 - december 2018". There are two input fields for dates: "Vnesite datum dogodka" and "Vnesite datum konca dogodka". The date format is specified as "dd.mm.let", with examples "30.01.2019" and "19.4.2016". A note says "V primeru, da prireditelj traja en dan, ponovno napišite datum prireditve." There is also a field for "Vnesite ura dogodka" with a note: "Primer: 09:00 ali 09:00-12:00. V primeru, da je predvidenih več ponovitev v enem ali več dnevih, to napišite v opisu dogodka." On the right side, there are three buttons: "Prikaži", "Uredi", and "Webform".

Polja označena z zvezdico (*) so obvezna.

Prijava dogodka, prireditve, dejavnosti ali projekta

Dogodek v sklopu *

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden evropske kulturne dediščine: 22. september - 6. oktober 2018

Evropsko leto kulturne dediščine: december 2017 - december 2018

Vnesite datum dogodka *

Datum

Format: 30.01.2019
Format: dd.mm.let, primer: 19.4.2016

Vnesite datum konca dogodka *

Datum

Format: 30.01.2019
Format: dd.mm.let, primer: 19.4.2016
V primeru, da prireditelj traja en dan, ponovno napišite datum prireditve.

Vnesite ura dogodka

Primer: 09:00 ali 09:00-12:00. V primeru, da je predvidenih več ponovitev v enem ali več dnevih, to napišite v opisu dogodka.

Prikaži

Uredi

Webform

Vsi dogodki bodo objavljeni do konca meseca junija.

Starostne skupine

Vnesite datum dogodka

Nesnovna dediščina

Snovna dediščina

Kategorije

Izberite regijo

Iščite po naslovu

Leto

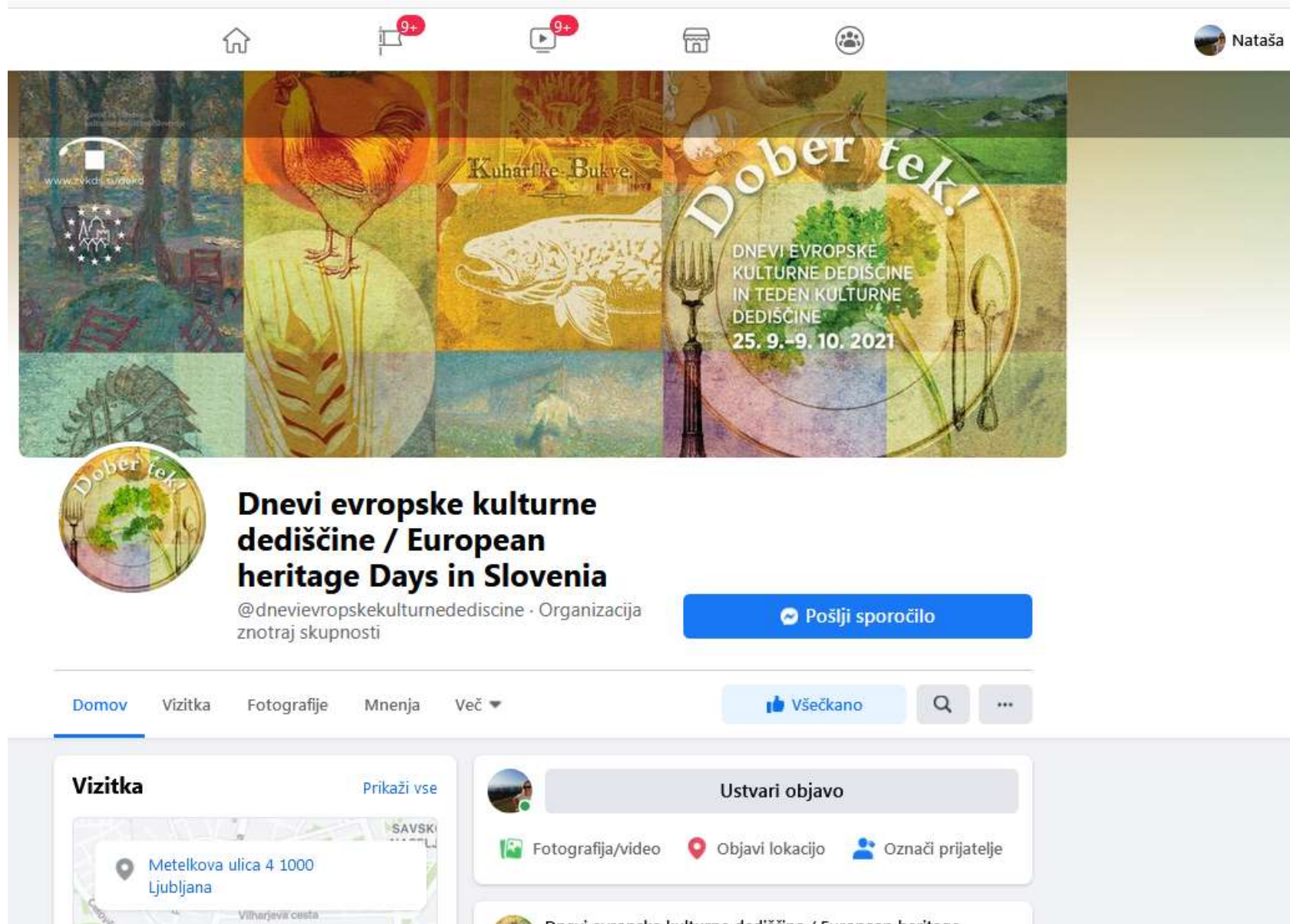
IŠČI

Hackathon: »Kulturna pustolovščina na dlani«

V prostorih ABC Hub bo potekal hackathon »Kulturna pustolovščina na dlani«. Udeleženci dogodka bodo imeli nalogo v omejenem času in na osnovi izzivov izdelati idejno zasnovo informacijske rešitve, ki bo preko vizualizacije odprtih podatkov (Open Data) omogočila boljšo promocijo in doživetje slovenske kulturne dediščine v turizmu. Dogodek se hkrati umešča v sklop dogajanja v evropskem letu kulturne dediščine.

Sledite nam na [FB profilu DEKD in TKD](#)

The image shows a screenshot of a Facebook profile page. At the top, there is a navigation bar with icons for home, notifications (9+), video uploads (9+), a storefront icon, and a group icon. The user's name 'Nataša' is visible in the top right corner. The main banner image is a collage of food-related illustrations, including a rooster, a fish, and various vegetables, with the text 'Dober tek!' and 'DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 25. 9. - 9. 10. 2021'. Below the banner is the profile picture, which is a circular logo with the same 'Dober tek!' text and food items. The profile name is 'Dnevi evropske kulturne dediščine / European heritage Days in Slovenia', and the bio reads '@dnevievropskekulturnedediscine · Organizacija znotraj skupnosti'. A blue button labeled 'Pošlji sporočilo' is located to the right of the bio. Below the profile information, there is a navigation bar with tabs for 'Domov', 'Vizitka', 'Fotografije', 'Mnenja', and 'Več'. The 'Všečkano' button is also visible. The 'Vizitka' section shows a map with the address 'Metelkova ulica 4 1000 Ljubljana'. The 'Ustvari objavo' section offers options to 'Fotografija/video', 'Objavi lokacijo', and 'Označi prijatelje'.

www.zykd-sv.gov.si

Kuharke Bukve

Dober tek!

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 25. 9. - 9. 10. 2021

Dnevi evropske kulturne dediščine / European heritage Days in Slovenia

@dnevievropskekulturnedediscine · Organizacija znotraj skupnosti

Pošlji sporočilo

Domov Vizitka Fotografije Mnenja Več

Všečkano

Vizitka Prikaži vse

SAVSKI

Metelkova ulica 4 1000 Ljubljana

Vilharjeva cesta

Ustvari objavo

Fotografija/video Objavi lokacijo Označi prijatelje

Dnevi evropske kulturne dediščine / European heritage

nepremična,
premična in
nesnovna kulturna
dediščina

ZGODBA

ZVKDS, muzeji,
galerije, arhivi,
knjižnice, ZRSVN,
krajinski parki

posamezniki,
društva,
šole

Študijski
krožki, ACS

Turizmu
pomaga
lastna glava

Univerza
za tretje
življenjsko
obdobje

Znanost
mladim

POVEZOVANJE
SODELOVANJE
SKUPNI CILJI
PRAVOČASNE PRIPRAVE
VZTRAJNOST

Nadgradnja
aktivnosti

Razpisi
lokalnih
skupnosti

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

PRIDRUŽITE SE NAM TUDI V
LETU 2021!

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

